

**A PETŐFI SÁNDOR VÁROSI KÖNYVTÁR
2022. ÉVI BESZÁMOLÓJA**

Készítette:

Szabados Anna
intézményvezetői feladatok
ellátására megbízott

1. Rövid összefoglaló (legfeljebb 1500 karakter)

- a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)
- b. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

A 2021-es, pandémiával terhelt év után 2022-re a szolgáltatások újraindítását, a használói mutatók növekedését terveztük, mely több szempontból meg is valósult.

Az évet mégis a változások és a nem várt külső és belső események megoldásának szükségessége jellemezte.

Az energiaárak növekedése magával hozta a szolgáltatások újragondolását, a szolgáltatási terek csökkentését, mely a fenntartóval történt közös megoldások kidolgozásának köszönhetően folyamatos volt a könyvtár szolgáltatása.

Humán erőforrás tekintetében az év végén nyugdíjazását kérő intézményvezető helyettesítését kellett megoldani belső munkaerő átcsoportosítással, mely nem várt feladatok elé állította a könyvtár szakmai közösségét.

A fentiek ellenére növekedett a beiratkozott olvasók száma, sikerült szinten tartani a könyvtári rendezvények számát, befejezni az év elején megkezdett projekteket.

A könyvtár on-line felületein 2022-ben is rendszeresen jelentkeztünk látni-, hallani- és olvasnivalókkal. Kéthavonta megjelent on-line folyóiratunk, a Kiskőrös Múltjából is.

2. Stratégiai célok végrehajtása (legfeljebb 1000 karakter)

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által
- b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A könyvtár legfontosabb célja 2022-ben a használók számának növelése volt, mely a mutatók lapján 12%-os növekedést jelent.

Kölcsönzési adataink mind a könyvek mind a folyóiratok esetében 25%-os növekedést mutatnak, tehát nem csak az újonnan regisztrált használóink növelték a kölcsönzések számát, hanem a már előző években regisztráltak körében is nőtt a látogatottság száma.

Adatainkat azonban az előző évi mutatókhoz mértük, a pandémia előtti évek átlagához való visszakapaszkodás több évbe fog telni.

Az őszi/téli időszakban bekövetkezett energiahelyzet a szolgáltatások újragondolását, az elektronikus szolgáltatások előtérbe helyezését hozta. Újra kellett tervezni az erre az időszakra jellemző óvodai, iskolai csoportok látogatását, a könyvtári órák kihelyezését az óvodákba, iskolákba.

Stratégiai célunk szolgáltatási tereink fokozatos megújítása is. 2022-ben a földszinti Folyóiratolvasó bútorainak cseréje valósult meg.

3. Szervezet (legfeljebb 1000 karakter)

Az intézmény szervezeti felépítésében 2022-ben több változás is történt. 2022. októberétől megszűnt a helytörténész tevékenysége, mely következtében a „Kiskőrös Múltjából” c. on-line folyóirat kiadása is befejeződött.

2022. december 1-től az intézmény igazgatója nyugdíjazást kérte, az intézményvezetői feladatokat a könyvtár addigi feldolgozója látja el, így a teljes feldolgozó, szerzeményezési feladatkört meg kellett osztani a csökkentett számú szakalkalmazottak között.

A könyvtári szolgáltatásokat december 1-ig a Gyermekkönyvtár 2, a Felnőtt részleg 3 fővel biztosította. Az állománygyarapító-és feldolgozó munkát felelősként 1 fő végezte.

A könyvtár nyitvatartása évek óta változatlanul heti 36 óra. Fontos számunkra, hogy azok is elérjék a könyvtárat, akik dolgoznak, ezért heti 8 órában tartunk nyitva az átlagos munkaidő vége után, valamint heti 4 órában szombati napokon is. Nyitvatartásunkat 2022. novemberétől az energiahatékonyság figyelembevételével határoztuk meg az eredeti időtartamban, de alkalmazkodva a természeti viszonyokhoz.

4. Infrastruktúra (legfeljebb 1000 karakter)

- a. fizikai terek állapotának változása
- b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása
- c. egyéb infrastruktúra

2022-ben került befejezésre a Folyóiratolvasó polcainak cseréje, melyet ünnepélyes keretek között adtunk át. Ez alkalommal mutattuk be az előző évben elkészült, de a pandémia miatt még ünnepélyesen át nem adott helytörténeti részleg megújult tereit is.

Számítógépeink többsége, beleértve a szervert, a dolgozói és olvasói munkaállomásokat is, 10 évnél idősebb. Az érdekeltségnövelő támogatás megengedett részét fordítottuk a dolgozói munkaállomások cseréjére.

2022 év végén megkezdődött a fűtési rendszer korszerűsítése, mely a megemelkedett energiaárak is szükségessé tették. A fűtési rendszer kettéválasztásával tudtuk biztosítani, hogy a megemelkedett energiaárak ellenére, folyamatos legyen használóink könyvtári ellátása.

5. Gyűjteményi információk (legfeljebb 2000 karakter)

- a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés
- b. gyűjteményfeltárás
- c. állományvédelem
- d. digitalizálás

A könyvtár dokumentumszolgáltatása a gyűjtemény egészére épül. A gyűjtemény szervezése során a használók igényeinek megfelelően a gyarapítás és törlés egyensúlyára törekszünk.

Az újdonságok beszerzésére fordítható előirányzat minőségileg jellemzi a könyvtár egyik legfontosabb szolgáltatását. Az intézmény alapvető törekvése, hogy elegendő forrást különítsen el dokumentumbeszerzésre, mert a felhasználók számára az újdonságok jelentik a legnagyobb vonzerőt. A gyarapításra fordítható forrás az érdekeltségnövelő támogatással együtt elegendő az olvasói igények kielégítéséhez.

2022-ben 2.104 db új könyvtári dokumentum lett a gyűjtemény része, és 1.259 db elhasználandó példány került törlésre. Az állományba vett dokumentumok száma az előző évhez képest 20%-os darabszámcsökkenést mutat, melynek oka a könyvtárak emelkedése, ill. az érdekeltségnövelő támogatásból technikára fordított része is magasabb volt, mint az előző években. Ennek arányában csökkent az adatbázisban rögzített rekordok száma is, mely összesen 14333 rekord volt.

A könyvtárban folyamatosan digitalizálunk, a korábbi években elkezdett munkának köszönhetően ebben a formában is elérhetők a régi helyi időszaki kiadványok, mint a Kiskőrös és Járása (1908-1938), Kiskőrösi Újság (1901), Halas és Kiskőrös (1896-97!),

Kiskőrösi Hírek (1947-49), vagy a Kiskőrösi Hírlap (1919-1930). Digitalizáltunk továbbá számos fotót, kéziratot és kisnyomtatványt is. A digitális gyűjtemény tavaly 220 kép- és 6 db szöveges dokumentummal gyarapodott. A gyűjteményt a könyvtár szerverén tároljuk, helyben hozzáférhető a kutatók számára.

A digitalizált anyag egyik alapját adta a Kiskőrös Múltjából Facebook oldalon megjelenő bejegyzéseknek, amelyekhez a képanyagon túl a helytörténész tudása adott hozzáadott értéket. Ez a tevékenység a helytörténész távozásával megszűnt.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 3000 karakter)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei
- b. helyben elérhető szolgáltatások
- c. távolról elérhető szolgáltatások
- d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások
- e. online felületek (honlap, közösségi média)

Számottevő gyűjteményt nemzetiséghez tartozók közül a szlovák nyelvű olvasók számára biztosítunk. A Ľudové noviny című hetilapot fizetjük elő számukra, továbbá 896 db szlovák nyelvű könyv áll rendelkezésükre, valamint a Katona József Könyvtárból 227 db letétként. A gyűjteményrész használata mérsékelt.

Vakok és gyengénlátók számára rendelkezésre álló eszközeink: Topáz asztali olvasótévé, monitorral. Hosszú évek óta kedvelt szolgáltatásunk számukra a hangoskönyvek és öregbetűs könyvek kölcsönzése.

2022-ben a regisztrált olvasóink száma 2234 fő volt, mely 12%-os növekedést mutat az előző évhez képest. Növekedés volt mérhető a használatok számában is, mely százalékosan 25%-ot tett ki. Ezek a mutatók még nem érték el a pandémia előtti év értékeit, de növekvő tendencia figyelhető meg.

A könyvtárhasználat megvalósulhat személyesen, ide tartozik a vizsgált év során bármilyen célból a könyvtár tereiben személyesen megjelenő és bármilyen szolgáltatást igénybe vevő könyvtárlátogató, aki kölcsönözhet, folyóiratot olvashat, internetezhet, vagy valamilyen könyvtári programon, könyvtári órán vesz részt.

Még mindig legnépszerűbb szolgáltatásunk a könyvek, folyóiratok kölcsönzése, a könyvtárban való olvasás, kutatás, valamint a helyben tanulás.

Időszaki kiadványaink éves megrendeléseit úgy állítjuk össze, hogy látogatóink minél több témában találjanak számukra érdekes kiadványt. A kínálat egy része a látogatók érdeklődésének megfelelően évről-évre megújul, ugyanakkor a folyamatos érdeklődésre számot tartó kiadványok előfizetése változatlan marad. 2021-ben 110 féle kiadványt fizettünk elő.

Bármely olvasónk kérheti, de elsősorban az oktatásban résztvevők veszik igénybe a könyvtárközi szolgáltatást. 2022-ben látványosan csökkent a szolgáltatást igénybevevők száma, 8 könyvet kértünk olvasóink számára más könyvtártól.

Az előző évhez hasonlóan, egyetlen adatot, a kölcsönzést kiemelve szeretném bemutatni a könyvtár társadalmi hasznosulásának mértékét. 2022-ben 26184 db könyv dokumentumot kölcsönöztek olvasóink a könyvtárból. Ha az összesről úgy döntöttek volna olvasóink,

hogy inkább megvásárolják, a könyvtár beszerzési átlagárával számolva (2.800- Ft/kötet), ez 73.315.200 forintjukba kerül volna.

Távolról elérhető szolgáltatásaink között vannak évek óta népszerűek, pl. a könyvtár OPAC-jában való keresés, böngészés, hosszabbítás, előjegyzés, foglalás. 2022-ben a pandémia miatt bevezetett új távoli szolgáltatásainkat is megtartottuk: az otthonról történő beiratkozást, házhozszállítást. Erőteljes on-line kommunikációt folytattunk weblapunkon, Facebook oldalunkon, Moly profiloldalunkon és YouTube csatornánkon.

A korábbi évek egyenletes emelkedési adatait megtartotta 2022-ben a könyvtár OPAC-jának használata. (579.956, vagyis több mint 1.588 kattintás naponta.) Az OPAC funkciói közül legtöbbször a 'keresés'-t használják. A könyvtári weboldal látogatóinak 97 %-a OPAC-felhasználó, de számottevő keresés érkezik a nyitvatartásunkra, és a szolgáltatásismertető felületre és a Kiskőrös Múltjából on-line folyóiratra is.

A könyvtár által szervezett programokat az 2022-ben személyes jelenléttel megtartottuk, bár az év végén a művelődési központ tereibe kényszerültünk. Januárban csatlakoztunk a Magyar Kultúra Napjának eseményeihez, februárban Mesemondó Találkozót szerveztünk. Új gyermekkönyvtári programként vezettük be a nyári időszakban a Mesepéntek alkalmakat, mely nagy népszerűségnek örvendett.

Az Országos Könyvtári Napok programjaihoz a helytörténeti előadássorozat záró előadásával kapcsolódtunk.

Könyvtári óráink, MeseVár foglalkozásaink a megszokott rendszerességgel megrendezésre kerültek, azzal, hogy a fűtési idény beálltával rendezvényeink részben a művelődés központban kerültek megtartásra, valamint a gyermekkönyvtári könyvtári órák „vendégségbe” mentek a város óvodáiba, iskoláiba.

A 2. sz. melléklet valamennyi közösségi szolgáltatás keretében szervezett alkalmunkat felsorolja.

7. Minőségirányítás (legfeljebb 1000 karakter)

- a. használói elégedettségmérés
- b. önértékelés
- c. megyei hatókörű városi könyvtár segítő szerepe a minőségirányítás előkészítésében (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66 §. j) pontja alapján)
- d. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

Az intézmény stratégiai tervében szerepel a minőségirányítási rendszer bevezetése is, amelyre az előző években dolgozók közül ketten akkreditált képzésen való részvételével kezdtük a felkészülést. Az év folyamán belső konzultációk keretében igyekeztünk az egyes munkafolyamatok megtervezéséhez alkalmazni a minőségirányítási alapelveket.

8. Tudományos kutatás és kiadványok (legfeljebb 1000 karakter)

2019 óta kéthavi rendszerességgel saját e-folyóiratot jelentetünk meg a könyvtár honlapján, Kiskőrös Múltjából címmel. 2022-ben folyóirat 4 száma jelent meg, mely a könyvtár weboldalán elérhető, szabadon letölthető. A település történetével mélyebben érdeklődők számára jelenik meg, tudományos igényű cikkekkel, több szerző, Bella Tibor, Fodor Tamás és Turán István tollából. Tekintettel arra, hogy a folyóirat felelős

szerkesztője, egyben a helytörténeti munkát végző munkatárs nem folytatja ezt a tevékenységet, így a folyóirat megjelenése megszűnt.

Készülve a közelgő Petőfi 200 emlékévre, részt vettünk és veszünk a helyi emlékbizottság munkájában, pályázati kérelmet nyújtottunk be az NKA Petőfi 200 Ideiglenes Kollégiumhoz, mely keretében év végére elkészült a kiskőrösi Petőfi-kultusz történetét bemutató tanulmánykötet, mely 2023-ban kerül bemutatásra.

9. Partnerségi együttműködések (legfeljebb 1000 karakter)

- a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

2022-ben az előző években kiépített partnerkapcsolataink megőrzésére törekedtünk. Jó kapcsolatot ápolunk a város kulturális és oktatási intézményeivel, melyre az év végi rendezvényeink és könyvtári óráink megtartása esetében is támaszkodhattunk.

Az érettségizni készülő diákok számára kötelező 50 órás közösségi szolgálat hasznos eltöltésére is lehetőséget biztosítunk azoknak a diákoknak, akiknek képző intézménye szerződést kötött velünk. A két helyi középiskola mellett több vidéki intézménnyel is szerződünk. Kötelező iskolai közösségi szolgálatát, vagy annak egy részét 2022-ben 15 tanuló teljesítette a könyvtárban. 2022-ben is biztosítottuk számukra a 3KSz-t, azaz az on-line teljesíthető Könyvtári Középiskolai Közösségi Szolgálatot, amelynek keretében könyvajánlókat készíthettek szöveg és/vagy videóformában a diákok, és amelyeket megosztottunk közösségi oldalainkon.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei (legfeljebb 1000 karakter)

- a. a könyvtár megjelenése médiumokban
- b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

A 3. számú mellékletben részletesen olvashatók a könyvtár médiamegjelenései. Programjainkról rendszeresen tudósítanak a helyi és a megyei sajtóban, az on-line megjelenő vira.hu-n, valamint honlapunkon, két közösségi médiában, a Facebook-on hetente több alkalommal, és a Moly.hu-n helyeztünk el rövid képes híreket a könyvtárról.

2021-ben sikeresen pályáztunk az EMMI-hez „Intézményi arculat megújítása, arculattervezési költségek támogatása” tárgyában, melynek realizálására 2022 évben került sor.

11. Összefoglaló a vármegyei hatókörű városi könyvtár által (legfeljebb 1500 karakter)

- a. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,
- b. a könyvtár tevékenységét segítő 2022-ben nyújtott szolgáltatásairól,
- c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról

A kecskeméti Katona József Könyvtár folyamatosan segíti könyvtárunkat szakmai tanácsadással, képzések, továbbképzések szervezésével, információszolgáltatással.

Bármikor fordulhatunk hozzájuk a statisztikai adatgyűjtés tartalmával kapcsolatos kérdéseinkkel, vagy az éves munkanapló összeállításával kapcsolatban

Kiskőrös szlovák nyelvét még őrző lakosságának könyvtári dokumentumokkal való ellátásában is részt vesz a megyei hatókörű városi könyvtár, mégpedig évente kapunk letétbe szlovák nyelvű könyveket erre a célra, kiegészítve saját gyűjteményünket.

A pandémia előtti években rendszeresen megszervezett megyei Mesemondó Találkozó 2022-ben sajnos nem került megrendezésre.

Megyei hatókörön túli, az egész országra kiterjedő programjuk, amelyekhez tavaly is csatlakoztunk, az Országos Könyvtári Napok.

12. Az energiaválság okozta változásokról (legfeljebb 2000 karakter)

- a. Hogyan befolyásolta a könyvtári szolgáltatásokat és az intézmény nyitva tartását az energiaárak megnövekedése a 2022-es évben?
- b. Az egyes kulturális intézmények működését érintő veszélyhelyzeti szabályokról szóló 469/2022. (XI. 21.) Korm. rendelet rendelkezéseivel összhangban milyen fenntartói és intézményi intézkedések történtek a könyvtár szakmai működésére vonatkozóan?

A 2022-ben a fenntartóval közösen dolgoztuk ki a könyvtári szolgáltatások megtartásának lehetőségét. 2022. november 7-től a fűtési költségek csökkentése érdekében a kölcsönzés mindkét részleg esetében a folyóirat olvasó terébe került összevonásra azzal, hogy olvasóink on-line ill. bármilyen módon benyújtott kérései alapján készítettük elő a kért köteteket. Ezzel egy időben használóink elől lezárásra kerültek a nem fűtött szabadpolcos terek.

A könyvtári rendezvények a művelődési központban kerültek megrendezésre, ill. a könyvtári órák a partnerintézményekben kerültek megtartásra.

A fenntartónak köszönhetően megtörtént az épület fűtési hálózatának kettéválasztása, mely lehetővé teszi a könyvtár tereinek differenciált fűtését.

A csökkentett szolgáltatási terek következtében az elektromos áram szükségletünk is csökkent.

A fenti intézkedéseknek köszönhetően nem kellett csökkentenünk a nyitvatartási időt, használóinknak korlátozott térben, az on-line szolgáltatások hangsúlyozott igénybevételével, de folyamatos könyvtári szolgáltatást nyújtottunk.

Kiskőrös, 2023. március 8.

Szabados Anna
intézményvezetői feladatok
ellátására megbízott